

Круглий стіл

"РОЗВИТОК ДЕРЕВООБРОБНОЇ ГАЛУЗІ В ІНТЕРЕСАХ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА АКТИВІЗАЦІЇ ЕКСПОРТУ"

"13" червня 2017 р м. Київ

РЕЗОЛЮЦІЯ

Круглого столу "Розвиток деревообробної галузі в інтересах зростання національної промисловості та активізації експорту", який відбувся 13 червня в м. Київ, ДП «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

В роботі круглого столу взяли участь представники законодавчої та виконавчої влади, наукових кіл, міжнародних організацій, державних та комерційних банків, підприємств, а також міжнародні і українські експерти, зацікавлені у впровадженні в Україні інноваційних енергоефективних технологій, зокрема в частині здійснення глибокої переробки деревини, створення домобудівного комбінату з використанням новітніх конструктивних матеріалів з деревини.

Ключовими темами цього громадського обговорення були можливості та перспективи інтеграції деревообробної промисловості України до глобальних ланцюгів доданої вартості; обґрунтування інструментів підтримки, створення ефективних умов і переваг для розвитку в Україні виробництва нових енергозберігаючих конструкційних матеріалів з деревини, зокрема виготовленні та використанні нових енергозберігаючих конструкційних та ізоляційних матеріалів (НКМ), панелей з поперечно-класної деревини – CLT та LE, виробництво фібролітових плит (WWCB), їх використання для швидкозведених будівель як житлово-комунального призначення, так і побутового тощо.

Обговоривши основні проблеми, виклики та можливості, які постали перед деревообробною промисловістю, а також принципи державної політики в галузі законодавчого і технічного стимулювання виробництва і

обороту продукції з деревини з високою частиною доданої вартості, учасники круглого столу **відзначають** наступне.

Деревообробна галузь України має значний потенціал у виробництві енергозберігаючої продукції, попит на яку має стійку тенденцію до зростання. Розвиток цієї галузі дозволить українському виробнику вийти на зовнішні ринки, зокрема європейські, та інтегруватись до глобальних ланцюгів створення доданої вартості.

В Україні є всі можливості для розвитку інноваційних експортоорієнтованих виробництв нових конструкційних матеріалів з деревини: достатній ресурсний потенціал, територіальні переваги, транспортна інфраструктура, робоча сила.

Втім, на теперішній час ринок енергоефективних технологій та матеріалів знаходиться в Україні на початковому етапі розвитку і потребує стимулювання з боку держави та значного притоку іноземного капіталу.

Важливим чинником формування максимально комфортних передумов розвитку конкурентоспроможних виробництв інноваційного типу є створення і розвиток індустріальних парків, які покращують інвестиційний клімат країни і регіонів, сприяють створенню нових робочих місць, задоволенню потреб внутрішнього ринку, зростанню добробуту населення.

Разом з тим, очевидними бар'єрами на шляху розвитку деревообробної промисловості є нестача ефективної комунікації між владою, наукою та бізнесом, сприятливого адміністративного середовища і пріоритетності даного напрямку як середньострокового в регіональному розвитку економіки України.

Незважаючи на певні труднощі, Україна є великим і привабливим ринком для інвестицій у переробку деревини. Зокрема, це стосується в першу чергу, залучення іноземних інвестицій у переробні заводи на території України. До того ж, іноземний інвестор має змогу залучити кредитні кошти на значно нижчих відсоткових ставках. Додатковою перевагою для іноземного інвестування є рівень оплати праці: ставки заробітної плати в

України значно нижче, що дозволяє отримати додатковий прибуток завдяки економії на оплаті праці.

Враховуючи те, що глибинна переробка деревини з високою частиною доданої вартості, зокрема виробництво нових енергозберігаючих конструкційних матеріалів з деревини, характеризується попитом на світових ринках та має синергетичний (економічний, екологічний та соціальний) ефекти для економіки України, необхідно забезпечити дієві механізми державної підтримки, націлені на створення інфраструктури та технічного переозброєння підприємств. Важливим є державна підтримка створення індустріальних парків, в яких здійснюється комплекс робіт зі впровадження інновацій в глибинну переробку деревини.

Згідно Національного плану дій з енергоефективності до 2020 року (як це передбачено директивою 2006/32/ЕС Європейського парламенту і Ради від 5 квітня 2006 року) передбачається використання нових енергозберігаючих конструкційних та ізоляційних матеріалів (НКМ).

Натомість ринок НКМ, які б у комплексному вигляді відповідали сучасним світовим стандартам безпеки, екологічності та енергоефективності в Україні знаходиться на початковій стадії розвитку, що потребує активізації державно-приватного партнерства у вирішенні існуючих проблем. Це ж стосується і промислового виробництва панелей з поперечно-клеєної деревини (CLT), які в Україні та країнах СНД випускаються як дослідні партії.

Саме тому проектом індустріального парку «Еделізон Україна» в м. Харків передбачається створення інноваційно-промислового комплексу з поглибленої переробки деревини для виробництва у ньому сучасної продукції, яка відповідала би новітнім світовим вимогам щодо енергоефективності та могла б бути сертифікована у Європейському союзі.

Пріоритетним завданням, яке ставить перед собою засновник індустріального парку, є залучення до м. Харків компаній з прямими іноземними інвестиціями, що формують свою діяльність на засадах

інноваційного розвитку та постійного застосування новітніх наукових досягнень європейської промисловості з метою нарощування експорту згаданої продукції.

Постачальниками обладнання і технології будуть європейські компанії, які є світовими лідерами в даній галузі і мають багатий досвід з цього напрямку. Представники найбільш впливових компаній у цій сфері брали участь у Круглому столі.

Такий підхід дає можливість використовувати у виробництві практично будь-яку сировину, від високосортних хвойних і листівних пиломатеріалів до низькосортних пиломатеріалів будь-яких порід.

Крім того, зважаючи на масштабність проблеми забезпечення населення доступним житлом та високу вартість капітального будівництва з традиційних матеріалів, одним з варіантів вирішення цього питання є застосування економічно привабливих та швидкоспоруджуваних будинків із застосуванням екологічних та енергоефективних нових конструкційних матеріалів з деревини, як це вже запроваджується в Європі, виробництва індустріального парку «Еделізон Україна», як це й передбачено заходами з енергоефективності згідно статті 15 Закону України «Про Фонд енергоефективності», прийнятому Верховною Радою України 8 червня 2017 року.

Звертається увага, що залучення інноваційних технологій передбачає використання низькосортної деревини хвойних і листяних порід без шкоди для якості кінцевої продукції.

Реалізація проекту щодо створення в Україні сучасного інноваційно-промислового комплексу з поглибленої переробки деревини дозволить як диверсифікувати структуру українського експорту з акцентом на експорт власної продукції з деревини з високим ступенем переробки, так і розпочати будівництво в Україні із власних виробів енергоефективних будинків, що швидко зводяться (1 місяць для будівництва “під ключ” житлового будинку до 4-х поверхів), насамперед для соціальних верст населення, промислових

та інших об'єктів інфраструктури відповідно до Директиви 2010/31/ЄС щодо енергоефективності у будинках (в редакції із змінами від 30 листопада 2016 року).

Таким чином, з огляду на значний попит, розвиток вітчизняного виробництва НКМ з деревини є одним з перспективних напрямків розширення внутрішнього ринку та імпортозаміщення в економіці України. Однак, широкому впровадженню технологій НКМ з деревини заважає недосконалість інституційного забезпечення в області проектування та будівництва, а також відсутність фінансових механізмів державно-приватного партнерства у процесі впровадження передових технологій у будівництві.

Доцільно також враховувати проект створення інноваційно-промислових комплексів з поглибленої переробки деревини при підготовці чи коригуванні таких документів, як Державна програма розвитку вітчизняних промислових підприємств, Стратегія розвитку промислового комплексу на період до 2025 року, План розвитку промислового комплексу до 2020 року.

Акцентувалася увага учасників Круглого столу на тому, що в Україні на сьогодні відсутній домобудівний комбінат або інша структура з виробництва нових енергозберігаючих конструкційних та ізоляційних матеріалів, панелей CLT та інших виробів на базі інноваційних технологій, попри те, що в країні достатньо сировинних ресурсів для їх виробництва.

В розрізі цього доцільно звернути увагу органів місцевого самоврядування на перспективи втілення проектів будівництва енергоефективних будинків з використанням нових конструкційних матеріалів з деревини.

Нагальною є потреба в поетапному удосконаленні процесу кредитування зовнішньоторговельних угод або інвестиційних проектів створення, розширення, модернізації експортоорієнтованого виробництва в деревообробній галузі, зокрема створення індустріальних парків з цього

напряму. З цією метою пропонується розглянути можливість, згідно Закону України «Про індустріальні парки» (стаття 12. «Джерела фінансування облаштування індустріального парку» та стаття 34. «Державна підтримка облаштування індустріальних парків»), надання кредитів державних банків та залучення коштів місцевих бюджетів для створення індустріальних парків, в тому числі індустріального парку «Еделізон Україна» в м. Харків.

Учасники Круглого столу вважають за доцільне звернутися до урядових структур з конкретними пропозиціями щодо можливих напрямів стимулювання обговорених питань та запропонованих ініціатив (зведення готує ТПП України спільно з ДП «Інститут економіки та прогнозування НАН України»), які внесені учасниками Круглого столу.